

Petrol arama devlet politikası olmalı

Petrol Platformu Derneği Başkanı **Nusret Cömert**, “Hükümetin her yıl petrol ithalatına milyarlarca dolar ödememize yol açan ‘tüketimi karşılamaya’ yönelik politikalardan ziyade ‘yerli üretimi artırmaya’ yönelik politikalar oluşturması gerekiyor” dedi. Meltem GÜNDÜZ

“Petrolde yerli üretimi artırmaya yönelik politika benimsenmeli”

Mecliste 2,5 yıldır bekleyen Petrol Yasası’nın acilen çıkmasını isteyen sektör yetkilileri, Türkiye’nin ham petrol üretiminin dünyanın tersi bir gelişimle son yıllarda düştüğünü belirterek, üretimi artıracak politika yürütülmesini talep ettiler.

Meltem GÜNDÜZ
ANKARA

Bünyesinde yerli ve yabancı birçok enerji şirketini barındıran Petrol Platformu Derneği’nin (PETFORM) Yönetim Kurulu Başkanı Nusret Cömert, petrol arama faaliyetlerinin ve üretiminin “devlet politikası” olarak benimsenmesi gerektiğini belirterek, strateji planları kapsamında kamu-özel işbirliğiyle yatırımların artırılması gerektiğini söyledi. Cömert, “Hükümetin her yıl petrol ithalatına milyarlarca dolar ödememize yol açan ‘tüketimi karşılamaya’ yönelik politikalardan ziyade ‘yerli üretimi artırmaya’ yönelik politikalar oluşturması gerekiyor” dedi.

PETFORM Başkanı Cömert, petrol sektörünün sorunlarını ve petrol arama faaliyetlerini DÜNYA’ya değerlendirdi. 5574 sayılı Türk Petrol kanununun 2,5 yıldır TBMM gündeminde beklediğini kaydeden Cömert, kanunun tüm sektör oyuncularının üzerinde uzlaşacağı bir revizyondan geçirilerek bir an önce yasalaşması gerektiğini, böylece sektördeki belirsizlik havasının giderilip, potansiyel yatırımcıların önünü görmesinin sağlanmış olacağını kaydetti.

Gündelik iyileştirmelerin ötesinde, petrol arama-üretiminin bir “devlet politikası” olarak benimsenmesi gerektiğine inandığını ifade eden Cömert, “Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ta-

rafından belirlenecek uzun vadeli ‘strateji planları’ çerçevesinde kamu-özel işbirliğiyle yatırımların artırılması gerekiyor. Yani devletimizin her yıl petrol ithalatına milyarlarca dolar ödememize yol açan ‘tüketimi karşılamaya’ yönelik politikalardan ziyade ‘yerli üretimi artırmaya’ yönelik politikaların oluşturulması gerekiyor. Sektörün önündeki engeller kaldırıldığı takdirde yerli şirketlerimizin bu sektöre yönelmesi, sermaye ve know-how birikimini de beraberinde getirecektir” diye konuştu. Cömert, ilk aşamada yurtiçinde küçük sondajlarla başlayacak yatırımların, tıpkı 80’li yıllarda turizm, inşaat sektörlerinde yaşandığı gibi kısa zamanda yurtdışına yayılacak şekilde büyüyeceğini bildirdi.

1991’de zirve yapan petrol üretimi düşüyor

Cumhuriyet tarihi boyunca Türkiye’de toplam 3 bin 458 adet kuyu açıldığını, bunun petrol kanununun yürürlüğe girdiği 1954 yılından günümüze yılda ortalama 65 kuyu ettiğinin altını çizen Cömert, dünyada her yıl ortalama 20 bin kuyu açıldığı hesaba katıldığında, dünyadaki sondaj yatırımlarından Türkiye’nin aldığı payın sadece binde 3 olduğunu söyledi. Cömert, üretimdeki durumun çok daha vahim olduğunu belirterek, Türkiye’nin yerli ham petrol üretiminde zirve noktasını 1991 yılında 4,4 milyon ton üretimle yakaladığını, tüm dünya çapında bu alana yatırımlarda büyük bir artış yaşanmasına rağmen ülkemizde-

ki üretimin o günlerin tam yarısına düşmüş durumda olduğuna dikkat çekti. Cömert, 1970’lerde ortalama 3 milyon ton, 1990’larda 4 milyon ton üretilen petrolün şu anda ancak 2,2 milyon ton üretilbildiğine dikkat çekti.

Sahip olunan rezervleri ortaya çıkarmalıyız

Cömert, yapısal problemin iki ayağından birinin Türkiye’nin taşıdığı “jeolojik risk” olduğunu, bunu aşmak için yeni keşifler yapılması ve yeni bir vizyon geliştirilmesi gerektiğini bildirdi. Buna bir örnek veren Cömert, “Şu ana kadar ülkemizin karasal alanlarının yüzde 20’si, deniz alanlarımızın ise sadece yüzde 1’inde arama faaliyeti yürütülmüş. Yani Türk topraklarının yüzde 80’inin, denizlerimizin ise yüzde 99’unun petrol ve doğalgaz potansiyeli hakkında elle tutulur bir veriye henüz sahip değiliz. Bu alanlarda gerek TPAO gerekse yerli-yabancı özel şirketlerin katılımıyla kapsamlı ve uzun vadeli bir veri toplama ve bunu müteakip sondaj faaliyeti planı hazırlanıp yürürlüğe konduğu takdirde ülkemizin petrol potansiyeli tam anlamıyla ortaya çıkarılabilir” diye konuştu. Cömert, bu noktada bir Irak, bir Kuveyt olunmadığını belirterek, “Ancak petrol zengini ülke değiliz diye sahip olduğumuz rezervleri çıkarmamanın hiçbir mantıklı açıklaması olamaz” dedi.

BOTAŞ’ın al ya da öde anlaşmasına da değinen Cömert, doğalgaz ve petrol kontratlarının birbirinden farklı olduğunu, petrolde kuyu kazıldığını, doğalgazda rezervlerin geliştirildiğini söyledi. Al ya da öde sisteminin risk yönetimi açısından konulan bir madde olduğunu belirten Cömert, tüm kontratlar içinde talebin istendiği kadar artmadığının gündeme gelebileceğini bildirdi. Cömert, bu durumda da oturup doğalgaz talebinin artmasının nasıl olacağı, nasıl yönetileceğinin gündeme taşınabileceğini dile getirdi.